GAZETA KRAKOWSKA

Nro 72.

Z Krakowa dnia 7 Września 1823 Roku w Niedzielę.

Z Warszawy d. 30 Sierpnia.

Xiąże Namiestnik Królewski

Przesyłaiąc Kommissyi Rządowey w wierzytelney kopii, Akt ostateczny rozgraniczenia między Królestwem Polskiem a prowincyiami Pruskiemi, w dniu 11/24 Kwietnia r. b. przez zobopolnych Kommissarzy podpisany, a przez Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla Jmci na dniu 22 Maia (3 Czerwca) r. b. ratyfikowany, zalecamy Kommissyi Rządowey, iżby Akt rzeczony wraz z onegoż tłumaczeniem w ięzyku Polskim w Dzienniku Praw umieścić poleciła.

W Warszawie dnia 18 Lipca 1823 r.

(podpisano) *Zaiączek.*

Do Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości.

(podpisano) *J. Tymowski.*

Zgodno z Wypisem:

Minister Sprawiedliwości

M. Badeni.

Za Sekretarza Jeneralnego,

Szef Bióra: *K. Hoffman.*

Akt ostatecznego rozgraniczenia między Królestwem Polskiem a Prussami, począwszy od pogranicza Pruss wschodnich aż do Szląska pod Golą.

W Imie Trójcy Swiętey &c.

Wiadomo się czyni komu wiedzieć o tem należy, iż Nayiaśnieyszy Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski, iako też i Nayiaśnieyszy Król Pruski, Wielki Xiążę Poznański, chcąc zadosyć uczynić Artykułowi XLI Traktatu przyiaźni pod dniem 21 Kwietnia (3 Maia) 1815 r. w Wiedniu zawartego i ustanowić linią graniczną między Królestwem Polskiem a Prussami, artykułem 1 Traktatu wspomnionego oznaczoną, podług nadanego temuż artykułowi rozwinięcia przez Konwencyią Berlińska pod dniem 30 Października (11 Listopada) 1817 r. podpisaną; powierzyli to dzieło zobopolnym swoim Kommissarzom, iako to: Nayiaśnieyszy Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski, Panu Fryderykowi Augustowi d'Auvray, Jenerał Leitnantowi woysk swoich, Kawalerowi orderu S. Alexandra Newskiego, Wielkiego Krzyża, orderu S. Włodzimierza II klassy, Kawalerowi orderu woyskowego S. Jerzego III klassy, S. Anny I klassy i Złotey Szpady za męztwo, Orła Czerwonego I klassy Pruskiego i Krzyża pour le merite, orderu Austryiackiego Maryi Teressy, i Komandorowi krzyża woyskowego S. Jerzego Badeńskiego, tudzież Panu Ignacemu Prądzyńskiemu, Podpułkownikowi z Sztabu Kwatermistrzostwa Jeneralnego woyska Polskiego, ozdobio-

nemu Krzyżem Złotym woyskowym Polskim, i Kawalerowi Legii honorowey; zaś Nayiaśnieyszy Król Pruski Wielki Xżę Poznański, Panu Karolowi Ludw: Erhardowi de Knobloch, Radcy taynemu i Naywyższemu Skarbowemu Prezesowi, którzy to Pełnomocnicy po zamienieniu swoich w przyzwoitey formie uznanych Pełnomocnictw, wykonawszy i wykonać pojeciwszy rozmaite czynności z natury rzeczy wynikaiące, roztrząsnąwszy w czterdziestu sessyiach rozmaite wydarzone kwestyie i dokładnie iasno i niezmiennie ustanowiwszy liniią demarkacyyną między Królestwem Polskiem a Prussami, stósownie do brzmienia artykułów właściwych Traktatu przyiaźni i do osnowy wspomnioney Konwencyi Berlińskiey, tudzież stósownie do Jnstrukcyi onymże w ciągu ich czynności udzieloney, tęż czynność w dniu dzisieyszym uzupełniaią, podpisuiąc niniєyszy Akt ostateczny, zgodziwszy się na następuiące warunki:

Artykuł 1. Liniia demarkacyyna, która stanowi odtąd granicę między Królestwem Polskiem a kraiami Pruskie i, począwszy od Pruss wschodnich aż do Szląska ustanowioną, poprowadzoną, i oznaczoną została iak następuie:

Poczynaiąc od granic Pruss wschodnich pod Nowymdworem (Neuhoff) wsią należącą do Pruss naprzeciwko Biernat wsi Polskiey, pierwsze słupy są wystawione iak następuie, to iest:

Słup Polski po lewym brzegu rzeki Działdówka (Soldau) na polu wsi Biernaty zwanem Podokop; zaś słup Pruski na prawym brzegu teyże rzeki, w iedney reducie Szwedzką zwaney na gruncie Nowodworskim (Neuhoff). Od tychże Słupów wyciągniętą została nowa liniia graniczna aż do mieysca, gdzie się styka z rzeką Drwęcą (Drewenz) odnawiaiąc dawnieyszą granicę Pruss zachodnich, iaka istniała od r. 1777 aż do Traktatu Tylżyckiego. Nasamprzód spuszcza się taż liniia po rzece Działdówce (Soldau) aż do mieysca, gdzie iest w tey rzece kamień wielki, na którym wykuty iest Krzyż, daley zaś opuszcza Działdówkę (Soldau), przechodzi przez grunta i las Zieluński, przez Rząd Pruski Bryńskim zwany, aż do karczmy zwaney Byszniсa należącey do Okalewka.

Mieysca pograniczne od strony Polski począwszy od pierwszego Słupa aż dotąd są następuiące: Biernaty, Niek, Wyłazłów, Zielun z przyległościami, Lubowidz, Płociczno, a zaś od strony Pruss Nowydwór (Neuhoff), las Zieluński i Olszówka.

Od karczmy Bysznica, liniia idzie granicami sąsiedzkiemi między Okalewkiem, Wierzchownią, Xientą, Karłem, Smolnikami, Oborzyskami, Gołkowem i Szczutowem, wsiami Polskiemi, a Gurznem, Miesionczkowem wsiami Pruskiemi, a to aż do strumienia Pissą zwanego. Daley liniia graniczna idzie pod tenże strumień aż do bagna, zkąd on bierze swóy początek, i stanowi zarazem granicę między wsiami Polskiemi, Szczutowem, Gołkówkiem, Gołkowem, Swiedzebinem, Rokietnicą, Dziezнem, Dzientkiem, Mantykami, Wielkiemi Kretkami, a wsiami Pruskiemi Miesiączkowem, młynem Bachorem, Jastrzębiem, folwarkiem Gołkowskim, Skrobacyią, Sobierzyzną, Zabiegałowem, Dzieżnem Pruskiem i Gotartowem.

Od tego bagna idzie liniia graniczna po nad innym strumieniem także zwanym Pissa, aż do uyścia iego w Rypiennicę; idzie znów daley po nad tą rzeką aż do

Drwency (Drewenz) formuiąc zawsze granicę dzielącą Wielkie Krętki, Smolnik, Kamionkę, Osie-Jeziorki, Łapinos na Polskiey stronie leżące, od Szynkowa, Kozirog, Opalenicy, Goreczenniczki i Kominów, wsi na stronie Pruskiey położonych, od uyścia Rypiennicy do rzeki Drwenca (Drewenz); ta ostatnia rzeka stanowi granicę aż do uyścia strumienia Bywka, niedaleko Lubicza (Leibitsch).

Mieysca pograniczne Polskie są następuiące: Radziki małe, Radziki wielkie, Wienczewo, Pułwiesk, Zduniec, Rodzonne, Płonko, Białkowo, Sokołowo, Miasto Dobrzyń, Ruziec, Pomorzany, Grudza, Strachowo, Dolnik, Ciechocin, Młyniec, Krobia, Lubicz, a od strony Pruss: Mszanno, Słoszewo, Pusta Dąbrówka, Józefat, Młyn Kołat, Sortyki, Ekonomiia i Miasto Gollub (Lissewo), Tobołka, Elgiczewo, Młyniec, Zyda (Seyde), Leibitsch.

Przy uyściu strumienia Bywki granica odstępuie od rzeki Drwency (Drewenz) i idzie po nad tymże strumieniem, oddzielaiąc Libicz do Polski, a Gumowo do Pruss, aż do traktu Torunskiego, gdzie oddzielaiąc do Polski dwie osady zwane Bywka, przechodzi w prostey linii przez las Ciechociński, a potem idąc po nad granicami od strony Polski, lasu wyż wzmiankowanego i wsi Wrotynie, Obory i Osiek, a zaś od strony Pruss wsi Kompania, Nowawieś (Neudorff) Smolniki, Grabowiec i Silno, dochodzi aż do Wisły.

Przeciąwszy Wisłę na prost, liniia graniczna dochodzi do punktu, gdzie granica między wsią Polską Wołyszewo a Pruską Otłoczyn, schodzi się z tąż rzeką przy uyściu Tonzyny.

Doszedłszy do tego strumienia granica idzie po nad onymże aż do zeyścia się z dawną granicą Powiatu Noteckiego, oddzielaiąc do Polski Wołyszewo, Białebłoto, Okleią i grunta Służewa, a do Pruss Otłoczyn, Młyn Kut, Otłoczynek, Holendry Przybranowskie czyli Stanisławów i grunta Nowo-Grabskie (Neu-Grabie).

(Ukończenie w następney gazecie.)

Dzwony tuteysze ogłosiły mieszkańcom stolicy bolesną stratę, iaką poniósł kray cały przez zgon ś. p. JW. Szczepana Hołowczyca, Arcy-Biskupa, Prymasa, i Senatora Królestwa Polskiego. Mąż ten będący wzorowym w każdym względzie, zakończył życie swoie dnia 27 b. m. około godziny 8mey wieczorem. Exportacyia zwłok odbędzie się dziś o godzinie 6tey po południu, a żałobne nabożeństwo odprawione zostanie iutro w Kościele Metropolitalnym. — Późniey udzieloną zostanie publiczności wiadomość o życiu tego szanownego Męża.

Z Petersburga d. 27 Lipca d. K.
(Z Kuryiera Litewskiego.)

N. Cesarz Jegomość d. 9 b. m. o godzinie 7 wieczorem przybył do miasta Starey Russy, powitany u rogatek przez Horodniczego, kupców i mieszczan, wśród bicia we dzwony i wielkiego zgromadzenia ludu, udał się do kościoła katedralnego, gdzie na przybycie Nayiaśnieyszego Pana oczekiwało duchowieństwo, tudzież urzędnicy i szlachta. Cesarz Jegomość wszedłszy do kościoła oddał hołd obrazom SS. a po odśpiewaniu modłów i próśb o długie lata i panowanie dla całego N. yiasnieyszego Domu, wśród radosnych okrzyków, udał się do domu dla Siebie przygotowanego.

Nayjaśnieyszy Pan kilkakroć wychodzić raczył na balkon. Za każdem ukazaniem się Monarchy, lud zgromadzony, uczucia niepoiętey swey radości, przez nieustaiące okazywał wołania: *vivat* i *ura!* Wieczorem miasto całe, cerkwie i zakład solny były oświecone. D. 10 o godzinie 7 z rana przedstawieni byli J. Cesarskiey Mości urzędnicy cywilni i zakładu solnego; szlachta i kupcy, ostatni ofiarowali chleb i sól. Łaskawe J.C.M. przyięcie każdego z przedstawionych, zostanie wieczystym w sercu ich pomnikiem. O godzinie 8 raczył Monarcha oglądać zakład solny. Urządzenia zakładu, machiny i. t. d. były szczególnym przedmiotem uwagi Nayiaśnieyszego Pana. Potem oglądać raczył ostrog i szpitale woyskowe. O wpół do 10 opuścił Nayiaśnieyszy Pan Starą Russę, udaiąc się traktem do Nowogrodu. Gdziekolwiek Monarcha ukazać się raczył, towarzyszyło Mu mnóstwo ludu, a powietrze napełniane było okrzykami: *ura* i *vivat!*

Szambelan Hrabia Bulgari został na nowo akredytowanym w godności Sprawuiącego interessa Jego Cesarskiey Mości przy N. Królu Jmci Katolickim. Przez czas niewoli tego Monarchy będzie on sprawował swe polecenia przy Rejencyi Hiszpańskiey i Indyiskiey.

Hrabina Woronców, z Hrabiów Branickich, małżonka Jenerała Adjutanta Jego Cesarskiey Mości, i Xiężna Dolhorukowa, z Xiążąt Gagarynów, małżonka Koniuszego dworu Jego Cesarskiey Mości, nayłaskawiey mianowane Damami orderu S. Katarzyny 2giey klassy.

Panna Maryia Traversay, córka Ministra morskiego Margrabiego Traversay, Xiężniczka Katarzyna Białosielska, i Hrabianka Helena Tyzenhauzówna, nayłaskawiey mianowane są freyleynami dworu NN. Cesarzowych.

Od granic Hiszpańskich d. 17 Sierpnia.

Nadzieie, które mieć zaczęto, że Milans i Lobera będą kapitulować, zdaią się znikać. Oba opuścili dotychczasowe swoie stanowiska i idą do Urgel. — Marszałek Moncey udaie się z 20.0 ludzi z Villafranca do Manresa, a brygada Tromelin postępuie o dzień drogi za poruszeniami nieprzyiaciela; Eroles (który miał do Madrytu odiechać) czyni po bokach nieprzyiaciela poruszenia.

Na dziesięciu kupców w Barcellonie nałożył Mina kontrybucyi czyli pożyczki 200,000 piastrów; trzech z nich zostało uwięzionych, ponieważ nie złożyli przypadłych na nich części.

Bryg wysłany przez kupców z Gibraltaru, zawiózł do Tarragony 20,000 piastrów, 3 do 4000 karabinów, znaczną ilość mąki i inney żywności.

Marszałek Lauriston posłał d. 10 b. m. posłańca do Pampelony z kopią kapitulacyi Balasterossa i wezwaniem tamteyszego dowodcy Salvadora o poddanie twierdzy; lecz oba te pisma naymnieyszego nie zrobiły wrażenia; i gdy posłaniec mówił o uwięzieniu Króla Ferdynanda, rzucił się Salvador z tak wielkim gniewem z krzesła, iż posłaniec rozumiał, że każe go uwięzić, skończył iednak na wyrzucie, iż przybył dla obelżenia bohaterskiego narodu. Podług innego doniesienia miał Salvador na wezwanie Ballasterosa odpowiedzieć, iż nie nieuznaie go więcey za jenerała, ale ieżeli mieć będzie zaręczenie, że Król Ferdynand nada swemu ludowi konstytucyią, tedy podda twierdzę.

Przez Baionę ciągle ieszcze przechodzą oddziały woyska Francuzkiego do Hiszpanii.

— D. 19. —

Co się w opasanych twierdzach dzieie, wiemy tylko od poymanych podczas wycieczek lub od zbiegów. Z takich źródeł dowiaduiemy się, iż Seu Urgel nie podda się zaraz z niedostatku żywności, ponieważ iest iey tam podostatkiem; iednego tylko wina zabraknie w krotce. Dowódca tamteyszy iest nader czynny; osada pracować nieustannie musi nad ukrytą drogą, która ma iść na około twierdzy.

W Figueras z braku świeżego mięsa zaczęto od 2go Sierpnia zabiiać muły.

W St. Sebastian porcyia żołnierska składa się codziennie z pół funta chleba i warzywa, co dwa dni słoniny, trzeciego z stokfiszu, a co dwa dni podwóyney porcyi wódki. Że tam na pieniądzach niezbywa przekonała opasuiący korpus okoliczność, iż żołnierze tamteysi posłali żonom swoim za twierdzą będącem, od którychJenerał Ricard posłał wezwanie, znaczną zapomogę w pieniądzach.

Milans udał się z swem woyskiem ku twierdzy Seu Urgel, za którym tuż postępuią Jenerałowie Tremelin i Eroles. Zdaie się iednak teraz, wyiąwszy opasanie twierdz, zachodzić w działaniach cisza, częścią, że przez odpadnienie Abisbala, Morillo i Ballasterosa zmnieyszyła się znacznie siła konstytucyionistów, częścią, że spodziewaią się w krotce kapitulacyi Kadyxu, i dla tego nie chcą na przóno krwi przelewać, do tego upał tak iest dokuczaiącym, iż wypada żołnierzy oszczędzać. — Osada Figueras wysłała d. 10 b. m. z twierdzy 500 ludzi z siekierami pod zasłoną oddziału woyska, dla ścinania drzew, których do godziny 4 z południa znaczną ilość naścinali i do twierdzy wprowadzili. Gdy ten rodzay furażowania dział się pod działami twierdzy, przeto woysko, które wysłaliśmy przeciw nieprzyiacielowi nie mógł mu wiele szkodzić i mógł swoią zdobycz uprowadzić. Pod Barcelloną idzie nieco żywiey. Osada tamteysza składa się z 18,000 milicyi i 3000 regularnego woyska i codziennie zachodzą utarczki. W porcie stoią trzy działowe szalupy, które gdy zbliży się która z naszych fregat potężnie do niey strzelaią. Mina bywa na woyskowey paradzie i w klubie patryiotów i zachęca na przemiany żołnierzy i obywateli do dzielney obrony; ażeby zaś zakonnicy nie psuli iego dzieła, rozkazał niedawno dla ich przestrogi rozstrzelać Plebana Banes. Jdzie teraz przeciw tey twierdzy więcey artyleryi, i na wszystkich drogach idących do miasta maią bydź usypane bateryie, częścią dla przeszkodzenia dowozu świeżey żywności, z którą przeciskaią się przez wszystkie luki pomiędzy naszemi woyskami, częścią też dla sięgania na wszystkie drogi przy wycieczce osady. — W odnodze Kadyxkiey naybogatszy z deputowanych Stanów Valdes rozkazał swoim kosztem uzbroić trzy fregaty i dwa wielkie przewozowe okręty działami osadzić. Ta mała eskadra ma przy pomocy znayduiących się tam działowych łodzi ułatwiać dowóz żywności morzem.

Z *Lizbony d. 9 Sierpnia:*

N. Król urządził na ten spósób radę stanu iak była przed konstytucyą.

Hr. Riomayor i inny mąż popłyn-

li na Królewskiey korwecie do Brazylii, dla tentowania poiednania się z tym kraiem.

Jnfant Michał wydał rozkaz dzienny, w którym donosi, że J. K. M. rozkazał nieco woyska z dywizyi Margr. de Chaves posłać do Beyra i Tras Montes, dla zluzowania w ciężkiey służbie korpusy 2go liniiowego pułku i zasłonienia obu tych prowincyy przeciw rewolucyynem kupom Hiszpańskim.

D. 3 przybył tu Nuncyusz Papieski. Kardynał Patryiarcha nasz przybył d. 31 Lipca do Lamego. Oba byli z uszanowaniem i okrzykami ludu przyiętemi.

Jenerał Wilson przybył tu z Vigo na Angielskim okręcie w swey podróży do Gibraltaru, z PP. Erskine i White. Rząd kazał przystawić straż, aby na ląd nie wysiedli, wszelako na żądanie sprawuiącego Angielskie interessa dozwolono udać się na ich okręt chirurgowi, którego Wilson dla opatrzenia swey rany potrzebował. Przybył tu także naczelnik Królewsko-Hiszpańskiego korpusu X. Merino, ponieważ iak mówią konstytucyioniści zupełnie iego korpus wytępili. Miał on między innemi proponować Rządowi Portugalskiemu, aby wszystkich znayduiących się tu Galicyianów pod iego oddał rozkazy.

Z Madrytu d. 16 Sierpnia.

Rejencyia przywróciła moc wyroku Królewskiego z d. 1 Czerwca 1814, zabraniaiącego uwięzień za polityczne mniemania.

Xże Jnfantado niepoiechał, iak dawniey doniesiono, do Puerto Santa Maria, ale znayduie się tu ciągle.

Podług doniesień z Kadyxu do 10 b. m. Rodzina Królewska była zdrowa. Jle zwiększa się nieukontentowanie woyska i mieszkańców z teraźnieyszego stanu rzeczy, tyle powiększa się ich przychylność do Krola. — D. 3 Sierpnia wyruszył Riego z 2000 ludzi z Kadyxu, dla udania się do Malagi, ale ogień z naszych batteryy i ręczney broni Francuzko-Hiszpańskiego woyska zmusił go do powrotu. Trzema dniami pierwey odważył się Riego uczynić wodą wycieczkę w 1500 ludzi; lecz równie mu się nie udała, iak pochód do Malagi. Z 50 łodzi działowych, na które wsadził woysko, dostało się kilkanaście w moc naszą, reszta zaledwo uszła do portu. Jenerał Bourmont wysłał z Sewilli na Guadalquivir 50 działowych szalup i przewozowych statkow z bombami, haubicami, i t. d. przeciw Kadyxowi, a 17 podobnychże statków odpłyną za dni kilka.

Jak w Portugalij przy zaczęciu przeciwney rewolucyi rozwiązały się Stany, obrawszy tylko stanową Kommissyią, tak też dzieie się teraz w Kadyxie. Deputowani Marac, Saltra, Teixero i Minister Navarro odpłynęli do Alikante.

Jenerał Larochejaquelin opanował Bajonę (nad brzegiem Galicyi) i zaczęło się bombardowanie Koruny. Przy odeyściu gońca z tem doniesieniem paliło się w 5ciu czyli 6ciu mieyscach w mieście.

Zajas miał kapitulować i Kartagena otworzyć miała swoie bramy. W Estramandurze pod Casteldorias stoiące woyska konstytucyyne chcą iść za przykładem Ballasterosa. Odonel przybył do Zamora i idzie pod Ciudad-Rodrigo; gubernator tey twierdzy chce się układać.

Z Paryża d. 20 Sierpnia.

Xże Wilhelm Fryderyk Filip Wir-

tembergski, stryy Króla Wirtembergskiego, przybył tu z Baden pod nazwiskiem Hr. Urach.

Grobowiec Xcia Enghien zaczenaią naprawiać, i zamiast drewnianey piramidy postawiony zostanie słup marmurowy na mieyscu, na którym z wyznaczonego przez Bonaparte sądu woiennego był rozstrzelany, z napisem: *hic cecidit!*

Tuteyszy dziennik Konstytucyionista damski umieścił następuiący wypis z dzieła Lorenta o Jnkwizycyi Hiszpańskiey: Podług wyroków Jnkwizycyi od r. 1481 do 1808 spalonych zostało 34,658 ludzi żywo, a w wizerunkach 10,049; na galery i więzienia skazanych było 288,214 Do tey liczby nie wchodzą ci, ktorzy za rządów Ferdynanda VII zostali na tortury wziętemi, na galery posłanemi i spalonemi.

W Lillebourne, niedaleko Rouen, znaleziono bronzowy, dawniey wyzłacany, interessuiący posąg, wystawiaiący obnażonego młodzieńca.

Rozchodzi się wieść, że Lord Fitzroy Sommerset uda się z szczególnieyszem zleceniem do Kadyxu.

Dziennik Paryżki donosi, że Marszałek Moncey prosił o uwolnienie go od naczelnego dowodztwa w Katalonii; lecz dziennik Gwiazda zaprzecza temu.

Listy z Madrytu donoszą o ciągłych postępach woyska naszego. Jenerałowie Morillo i Larochejaquelin rozpędzili wspólnie konstytucyyne woyska pod Palarea i Rosello, i d. 5 weszli bez oporu do Vigo. Wilson i Quiroga mieli dopiero tegoż rana na okręty uciec. W Vigo znaleźliśmy znaczną liczbę dział. Bombardowanie Koruny poydzie teraz śpieszno. Wysłane tam z Ferrolu działa, uszykowane iuż są na tamteyszych wzgórzach. D. 6 został tamteyszy dowodca po ostatni raz wezwany do poddania się, na co ieżeli niezezwoli, rozpocznie się zaraz strzelanie do nowego miasta. Dotąd zachodzi urzędowe doniesienie; prywatne zaś głosi, że w cytadeli Koruny uwięziono do 50 osób, na śmierć skazano, stracono i zwłoki ich w morze wrzucono.

Zawczesna wiadomość w Madrycie o uwolnieniu Króla i przygotowania do radosnego iey obchodu, zrządziły poruszenia pomiędzy stronnictwami, podczas których sprzyiaiący sprawie Królewskiey uderzyli na konstytucyionistów i nim potrafiono rozpędzić skupienie, zabili iednego z ostatnich, a 11 skaliczyli. Marszałek Oudinot (Xże Reggio) rozkazał na placu Franciszkańskim postawić szubienicę, z zapowiedzeniem, iż naypierwszy, który dopuści się gwałtu, będzie obwieszony. Ten dzielny środek przywrócił dopiero spokoyność.

Co w Kadyxie zayść mogło? dowiedzieć się dopiero w Paryżu możemy na początku Września, gdyż Xże Angouleme przybydź miał d. 17 Sierpnia do Puerto Santa Maria, i od tego czasu spodziewać się należy, iż albo rozpoczną się układy o pokóy, albo Kadyx będzie bombardowany.

Oba przeciw sobie w Hiszpanii woiuiące stronnictwa zdaią się przez wzaiemne ustępowania zbliżać do siebie. Stany z swey strony pozwoliły więcey wolności Królewskiey Rodzinie niż dotąd, i d. 6 Sierpnia podać kazały Jenerałowi Bordesoult propozycyie do ugody, ale gdy te znaleziono nie do przyięcia, podano nazaiutrz inne. Miały o-

prócz tego Jenerała Alava (Ministra woiennego) pod sąd woienny oddać, który go na śmierć skazał. Rejencyia wydała także z swey strony rozkaz, aby wszystkich, którzy nie są za występek uwięzionemi, bez dalszego badania uwolniono, a zatem zostali i zamknięci w Kościele Inkwizycyi w Saragossie 1500 obywateli wypuszczonemi. Prezes Rejencyi Xże Infantado udał się z Ministrem spraw zagranicznych Saez do Puerto Santa Maria, zapewne dla bycia pociągnionemi do rady przy ugodzie.

— D. 22. —

Urzędowe nasze doniesienia od woyska pod d. 15 b. m. zawieraią, że Milans i Lobera zebrali korpusy swoie pod Montblanch i w liczbie 5 do 6000 ludzi udali się do Urgel. Z Vich musiał zatem Pułkownik Salpervich z 2ma bataliionami wyruszyć, dla zmocnienia zamykaiącego naszego korpusu Urgel. Jenerał Curial dowodzi naczelnie przed Barceloną, gdy tymczasem Marszałek Moncey udał się z 18tym pułkiem liniiowey piechoty, iednym bataliionem 1go lekkiego pułku i Hiszpańskim szwadronem do Tarrassa i Granollers. Eroles opuścił Calaf, dla złączenia się przy Manresa z Jenerałem Tromelin, ponieważ nieprzyiaciel obrócił się w te okolice. To nastąpiło i d. 14 uderzyli na nieprzyiaciela na moście pod Cabrian: nieprzyiacielskiey jazdy natarcie wprowadziło w nieład Królewsko-Hiszpańskie woysko, ale szwadron Francuzki przymusił nieprzyiaciela do ustępu. Wyparty ztąd nieprzyiaciel zaiął korzystnieysze ieszcze stanowisko pod Caldes i bronił się uporczywie przeciw szesnastemu naszemu pułkowi i do tysiąc dwieście ludzi wynoszącemu korpusowi Erolesa. Ale po nadeyściu ieszcze dwóch bataliionów od 6go pułku uderzył Jenerał Tromelin dwiema ściśnionemi kolumnami na oba nieprzyiacielskie skrzydła. Szczęśliwy skutek uwieńczył to uderzenie. Wyparty z Caldes nieprzyiaciel usiłował nadaremnie uszykować się pod Moja, bo zaledwo kilka chwil utrzymać się mógł w tem stanowisku i cofnął się spieszno ku Lestang, dokąd iest ścigany. Marszałek Moncey wesprze niebawnie z prowadzącemi woyskami nasz korpus i wysłane z Vich dwa bataliiony przyłożą się także do pobiciaj nieprzyiaciela, w którym podług poiedyńczych doniesień ostygła odwaga. Do czego przykłada się szczególniey okoliczność, że mieszkańcy kraiowi nieprzyiaią konstytucyionistom i gdzie mogą chwytaią ich i nam wydaią. Żywności nigdzie dostać nie mogą, a od Tarragony aż do Urgel nie maią nigdzie magazynu, tak iż na 200 mułach prowadzić z sobą muszą suchary.

Kawaler Vargas mianowany znowu iest przez Rejencyią Posłem przy Stolicy S.

Do doniesienia, że Stany Hiszpańskie nie chcą się układać iak tylko przy zaręczeniu Anglii, dodaie dziennik Chorągiew biała: „ Cóż zpowodować mogłoby Francyią do odstąpienia dziś od mądrey polityczney zasady, którą miała odwagę ogłosić? Miałażby zdradzać swoiego sprzymierzyńca i Anglii i Jakobinom na półwyspiu zapewnić rękoymią? „

Przez Kale zachodzi znowu częsta dyplomatyczna korrespondencyia.

Iturbide chce iak słychać Rzym na przyszłe swoie mieszkanie obrać. Jeżeli to prawda, tedy Rzym będzie przytułkiem iednego byłego Cesarza i dwóch byłych Królów.

DODATEK
DO Nro 72.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z Krakowa Dnia 7 Września 1823 Roku w Niedzielę.

Z Londynu d. 20 Sierpnia.

Podług pisma naszego *M rning-Chronicle,* Poseł nasz w Hiszpanii P. A Court oznaymił konstytucyynemu Rządowi w Kadyxie, iż udaie się do Gibraltaru i razem ofiarował mu swoie usługi do poiednania Hispanii z Francyią.

Mówią, iż Jenerał Quiroga przybył tu, dla dostania pieniędzy dla osady Koruny i udać mu się miało zebrać znaczną kwotę pieniędzy. — Zapewniaią, iż Jenerał Pepe trudni się urządzeniem korpusu z cudzoziemców, który przyłączy się do dowodztwa Quirogi.

O ostatnich potyczkach w Katalonii dowiaduiemy się z urzędowego doniesienia Jenerała Milans, że przy rozprawie przy Jorba d. 25 Lipca, w którey Marszałek Moncey rozkazał się woyskom swoim cofnąć, Francuzi utracili w ustępie 900 ludzi, Hiszpanie zaś 50 zabitych i 140 mieli ranionych.

W piątek Viceadmirał Burrard Neale zatchnął banderę swoią iako dowodzący admirał siłą morską na morzu środziemnem na okręcie Ravenge o 78 działach, i za pierwszym pomyślnym wiatrem na swoie odpłynie stanowisko.

Xżę Alexander Suzzo, pierwszy z znakomitych Greków od poczęcia powstania tego kraiu, przybył tu we czwartek.

Dawna izba Lordów, mieysce wsławione wielu zdarzeniami, iest teraz rozbierana.

P. Canning oczekiwany iest d. 23 w mieście Liwerpool, które miasto odwiedzi w towarzystwie Lorda Liwerpool.

Xżę We lington uda się w tych dniach do Niderlandów, dla rocznego obiazdu nagranicznych twierdz. W przeszłym roku popłynął tamże, ale co tylko do Kale wysiadł, odwołany został, dla udania się na Kongres do Werony. Tego roczni obiazd będzie ostatnim, ponieważ rzeczone warownie prawie iuż są ukończone. Wiadomo, iż koszta na umocnienie twierdz Niderlandskich Oudenarde, &c. wzięte są z kontrybucyi Francuzkiey.

Parlament wysp Jońskich wyznaczył Rządowi do 15,000 piastrów Hiszpańskich na utworzenie uniwersytetu w Korfu.

Sławny zbiór historycznych rękopismów Lorda Harley składa się z 8000

tomów, zawieraiących przeszło 40,000 historycznych dowodów chronologicznie ułożonych.

Listy z Gibraltaru pod d. 29 Lipca donoszą, iż konstytucyyny podiazd z Malagi uderzył na Roialistów w S. Roque zupełnie ich pobił.

Pisma tuteysze wzmiankuią o odezwie Jenerała Miny do woysk swoich, w którey wyraża, iż słyszał o sromotnem przeyściu Ballasterosa, lecz on woli raczey widzieć pochłonione ogniem wszystkie Hiszpańskie miasta niżeli się poddać.

Hr. Fitzwilliam posłał ieszcze do dawnieyszey swey składki związkowi za konstytucyynemi Hiszpanami 1000 Fs.

Z Tryiestu d. 7 Sierpnia.

Kapitani przybyłych tu z wod Patras okrętów, opowiadaią, iż d. 26 Lipca słyszeli mocne z dział strzelanie, a w Kurfu mowiono, iż Grecy pod Patras pobitemi zostali i ściganemi są wewnątrz Morei.

Z Smirny d. 18 Lipca.

Angielski Admira Hamilton zarzucił d. 2 przed naszem portem kotwicę; prowadził za sobą pięknie zbudowaną korsarską galerę, która w odnodze Saloniki Francuzkiego Kapitana Verité złupiła. — Przed 11 dniami widziana była niedaleko Rodus] z 43 żaglów złożona Egipska eskadra pod rozkazami Jsmaela Gibraltar, która ma znaczny korpus woyska wysadzić na Kandyią. — Na wszystkich punktach przybiera znowu woyna znamię zniszczenia i wściekłości. Jpsarioci wylądowali niedawno z 150 statkow, które były Albańczykami osadzone, do Sanderli, złupili wszystkie domy, potem ie zapalili. Pomiędzy brańcami, ktorzy im się w ręce dostali, znaydował się także harem Cara Osman Oglau, za który niezmiernego okupu żądali. Turcy pośpieszyli dla odparcia naiezdców i przyszło do krwawey bitwy, ale Jpsarioci odnieśli zwycięztwo; całą okolicę ogniem i mieczem spustoszywszy, wyładowali swoie okręty zabranemi skarbami, bydłem i zbożem, i odpłynęli do swey wyspy. Na placu boiu zostawili 30 zabitych, a 70 ranionych z sobą zabrali. Z strony Tureckiey cała korzyść była w tey morderskiey potyczce zabranie 3Jpsaryiotów, ktorych tu iako zakładników przywieziono. Zaledwo rozeszła się wiadomość o tem zdarzeniu, gdy kupa Jroków rzuciła się na Pergamo i na niewinnych Greków wywarła złość swoię. Stami mordowano ich bez litości w własnych domach, i rzeź ta trwała kilka godzin, nim Aga potrafił wstrzymać to oburzaiące barbarzyństwo. Co uszło z Gr ków od tego męczeństwa i śmierci, a mianowicie kobiety i dzieci, wziął w swoią opiekę. Na koliczrym lądzie zaszły podobnez mordy i gwałty. Jak tylko doszła do Broussy wiadomość o obrzydłym tym wypadku, udał się zaraz Kiaia tamteyszego Baszy z 6 polowemi d iał mi i potrzebnym ludem w drogę; przed Somma ieszcze kazał 3 z tych barbarzyńcow obwiesić, a przybywszy do Somma nakazał Agom wszystkich winnych pochwycić i sobie dostawić, dla przykładnego ich ukarania. Agowie dopełnili natychmiast rozkazu i przyprowadzili Kiai 110 powiązanych Turków; kazał ich odprowadzić, lecz dotąd niesłychać ieszcze o ich ukaraniu,

Tymczasem Jpsaryioci w powrocie z'Sanderli do siebie, wstąpili na Moskońską wyspę. Płomienie, które wznosiły się ku Niebu z nieszczęśliwych punktów, narzekania i krzyk, tudzież kurzące się potoki krwi na około, okazywały, iż na ich współwiercach w Pergamo srogo się pomszczono. Gdy już nie było nikogo do pobicia, zawieźli Jpsaryioci swoią zdobycz do domów, i udali się potem na Mitelene, zabrali co mogli, i wymogłszy na mieszkańcach 35,000 piastrów, odpłynęli.

Podobnymże sposobem Samioci zniszczyli do gruntu miasteczko pod Karabournu.

Przez wysadzenie przez Kapitana Baszę 4000 ludzi do Kubea, Karisto uwolnione zostało od zamknięcia i Turcy zaczęli zaraz zaczepnia działać. Spalili na około wszystkie mieysca, i co mieszkańców uyść mogło rzeźi, ratowali się ucieczką w góry.

Od brzegów Menu d. 20 Sierpnia.

Xiężna Nassauska powiła d. 12 b. m. w Weilburgu szczęśliwie syna.

Królewic Następca tronu Bawarskiego wyszedł zupełnie z zapadłey choroby i przeiezdza się teraz dla sił pokrzepienia.

W. Xże Darmstadtski zagaił d. 18 osobiście posiedzenia Stanów, przy czem towarzyszyli mu Xiążęta iego Domu. Xże Wolfgang Ernest Jsenburgski wykonał przysięgę iako nowo weszły członek. W. Xże oświadczył przy zagaieniu, iż na teraźnieyszych posiedzeniach mało każe podać Stanom propozycyy, ponieważ ważnieysze proiekta potrzebuią dłuższego czasu do wypracowania.

Około Frankfortu w otwartem polu zrywano d. 19 b. m. zupełnie doyźrzałe iagody winne. W Freybergu zaś d. 9 ieszcze sprzedawano na rynku takież doyźrzałe iagody.

Zmarły w Bedburgu, w cyrkule Kolonskim, Pleban Cappis odkazał testamentem dla ubogich swey parafii 1120 tal. 13 srebr. groszy.

W wschodnich Prussach z braku karmy w zimie 1822 i 1823 roku padło 13.061 koni, 2022 wołów, 5360 krów i 6469 iałownika. W 597 powiatach dla wyżywienia bydła obdarto słomiane dachy.

DONIESIENIA.

rytoryum Słupów i lesie Brzezińskim, w Kr. Pruskim Szląsku, będą w Xiążęco-Bielskiey Kancellaryi przez Licytacyią na 6 lat każda z osobna, lub razem, gdy kto zechce, w dzierżawę wypuszczonemi. — Życzący tey dzierżawy dowiedzieć się mogą każdego czasu w Xiążęcey Kancellaryi o warunkach. — Zbyteczną byłoby rzeczą zachwalać Publiczności kopalnią Karol Seegen i dobroć iey węgli, gdyż powszechnie znane są i szukane pod nazwiskiem Laryszowskich. Kopalnia ta dostarczyć rocznie łatwo może do 200,000 szeflów Węgli. — Oddalenie się tylko Zwierzchności z Słupowa, ale nie brak odbytu produktów, spowodowało do rozpisania licytacyi wydzierżawienia tey Huty. — Z Xiążęco-Bielskiey kameralney Dyrekcyi d. 31 Sierpnia 1823 r.

Ludwik,
Przełożony Urzędnik.

Podpisani maią zaszczyt donieść Prześwietney Publiczności, iż przybyli do Krakowa i mieszkaią u P. Szydłowskiego w izbie pod Nr. 13. A że wiedzieć nie mogą iak długo tu zabawią, przeto żądaiący lekarskiey ich pomocy, raczą się iak nayprędzey zgłaszać.

Kr: Pruski Nadworny Dentysta *Laemmlein*, z Wrocławia
Syn tegoż Doktor *Laemmlein* z Berlina.

We Wsi Niegoszowicach w Okr. W. M. Krakowa leżącey dnia 9 b. m. i r. o godzinie 10 ranney, a o 3 zpołudnia i następnych dni tegoż miesiąca i r. odbywać się będzie Licytacya publiczna zboża w snopiu rożnego gatunku pszenicy, żyta, owsa, jęczmienia i t. p. siana wozów 60. Krów, i innych ruchomości. — Poczem wydzierżawione będą dochody teyże wsi Niegoszowic z przyległościami na lat 6 od daty licytacyi poczynaiącey się. —

Dnia tegoż o godzinie 3 zpołudnia w Krakowie pod L. 121 przy ulicy Franciszkańskiey wydzierżawione będą dochody tegoż domu na lat 3 od 1go Października r. b. zaczynaiące się. — Kraków dnia 5 Września 1823 r.

Jarzyński Kom. Sąd.

Przez Urząd Ekonomiczny Klucza Myślenickiego, JO. Xiężney de Sabaudo-Carignan własnego, w Cyrkule Wadowskim w Krolestwie Gallicyi leżącego, ninieyszym do publiczney podaie się wiadomości: iż użytek z 87 sztuk Krów doynych na 3 folwarkach, Państwa tego znayduiących się i ktorych liczba aż do 102 sztuk pomnożona będzie, dnia 9go Września r. b. przed południem o godzinie 9 w Kancellaryi Dominikalney tuteyszey od 1go Listopada r. b. aż do ostatniego Października 1824 w drodze Licytacyi, zaarendowany zostanie, przytem nadmienia się, iż Arendarz oraz iako Szaffarz do dozoru przy Folwarku będzie obowiązany, za co ordynarya 12 korcy Zboża, 4 Siąg drzewa, oraz 60 fl. reńskich, w W. i kawałek gruntu temuż wyznacza się — Każdy chęć arendowania maiący przed Licytacyią zaświadczenie moralności i 20 ZR. w monecie kruszczowey iako Vadium, po zawarciu Kontraktu zaś za każdą Krowę przedniey rasy 5 ZR. i za każdą polskiey rasy 4 ZR. w monecie kruszczowey iako Kaucyią złożyć powinien, za ktorą prowizyią po 5 od sta odbierze.

Dalsze kondycyie Kontraktu każdego czasu w Kancellaryi Urzędowey w Myślenicach przeyrzane bydź mogą. Gdyby iednak termin wymieniony bezskutecznie miał upłynąć, w tedy powtórny na 16 i trzecie na 23 Września zawsze o 9tey godzinie przed południem ninieyszym wyznacza się. —

Daley dnia 16go Września r. b. w Kancellaryi Dominikalney Myślenickiey o godzinie 9tey z rana, następuiące Bydło rogate, młode, iako to:

9	*Sztuk*	3	*letnich*	*Jałowek*
24	—	2	—	*ditto*
13	—	1	*rocznych*	*ditto*
2	—	*tegorocznych*		*ditto*
2	—	1	*roczne*	*Byczki.*
2	—	1	*roczne*	*Woły.*

Ogółem 56 Sztuk za gotową zapłatę naywięcey daiącemu sprzedane będzie. — Myślenice w Cyrkule Wadowskim dnia 23 Sierpnia 1823 r.